

บทเรียนองค์ความรู้ด้านการปลูกข้าว

องค์ความรู้เรื่อง การปรับปรุงดินเพื่อการปลูกข้าว

1.ชื่อ-สกุล นายสัมพันธ์ ศรีอ่อน เลขบัตรประชาชน 3260400134309

2.ที่อยู่ 44 หมู่ที่ 3 ตำบลศรีษะกระปือ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก

พิกัด E 716413 N 1556003 เบอร์โทรศัพท์ 087-0731757

3.จำนวนพื้นที่ดำเนินการ 20 ไร่

4.บริบทพื้นที่พื้นที่ (ข้อมูลพื้นฐานโดยสรุป)

พื้นที่ดินที่ทำการเกษตรในตำบลศรีษะกระปือส่วนใหญ่เป็นดินเปรี้ยวมี pH ต่ำ เป็นปัญหาต่อการปลูกข้าวเป็นอย่างมากซึ่งมีผลต่อการเพิ่มต้นทุนการผลิตไม่ว่าจะต้องใส่ปูนมาร์ลเพื่อปรับปรุงดินก่อนการเพาะปลูก

5.การดำเนินการในองค์ความรู้เรื่องการปรับปรุงดินเพื่อการปลูกข้าว

- แรงบันดาลใจที่ทำงานเกิดผลสำเร็จ

การปลูกข้าวปัจจุบันนอกจากจะพบปัญหาเรื่องดินเปรี้ยวการขาดแคลนน้ำและการระบาดของโรคแมลงต่างๆ มีผลต่อการเพิ่มต้นทุนเพราะต้องใช้สารเคมีกำจัดโรคแมลงทำให้สุขภาพและสิ่งแวดล้อมเสีย ในฐานะเป็นอาสาสมัครหมอดินประจำตำบล (หมอดินอาสา) ซึ่งได้รับการอบรมและถ่ายทอดความรู้เรื่อง การปรับปรุงดินและใช้เทคโนโลยีชีวภาพต่างๆ (พด.1,2,3,7) จากกรมพัฒนาที่ดิน จึงนำมาใช้ในพื้นที่ทำการเกษตรของตัวเอง

6.เทคนิค วิธีการ ในการดำเนินงาน

จากการที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้จากกรมพัฒนาที่ดินตลอดจนการนำมาประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพปัจจุบันจนเกิดผลสัมฤทธิ์ จึงจะเสนอแนะวิธีการทำไปใช้กัน

6.1 การนำน้ำหมักชีวภาพ พด.2 ไปใช้ในการย่อยสลายตอซังและฟางหลังจากเก็บเกี่ยว คือ ใช้อัตรา 20 ลิตร/ไร่ โดยการปล่อยพร้อมกับการปล่อยน้ำเข้า หมักไว้ประมาณ 15 วัน แล้วไถตะเพื่อลดชั้นตอแทนที่จะฉีดย่นทั่วแปลงนา

6.2 การเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินโดยใช้ปุ๋ยสด (ปอเทือง)

การทำนาในเขตพื้นที่นอกเขตชลประทาน จะมีความเสี่ยงต่อการขาดน้ำในฤดูแล้ง แทนที่จะปล่อยให้พื้นที่ว่างเปล่าก็ทำการหว่านปอเทืองในเดือน มกราคม – มีนาคม อายุปอเทืองได้ประมาณ 55-60 วัน ก็ไถกลบลงดินเป็นการเพิ่มอินทรีย์วัตถุและธาตุอาหาร เพื่อฤดูทำนาต่อไปเป็นการลดต้นทุนในการซื้อปุ๋ยเคมีทางหนึ่งด้วย

7.ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นจากการทำเป็นกิจกรรม

-สุขภาพของเกษตรกรและครอบครัวดีขึ้น

-ลดการพึ่งพาปัจจัยการผลิตจากภายนอก เช่น ปุ๋ยเคมี

-เป็นตัวอย่างที่ดีในการประกอบอาชีพทำนา

-เป็นศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินของสถานีพัฒนาที่ดินนครนายก กรมพัฒนาที่ดิน ให้กับเกษตรกร นิสิต นักศึกษา ที่สนใจ

8.ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จ

-ปัจจัยภายในตัวเกษตรกรของครอบครัว เรามองว่าการเกษตรทุกวันนี้ ต้นทุนการผลิตนับวันจะสูงขึ้น สวนทางกับราคาผลผลิตต่ำลง การลดต้นทุนได้มากเท่าไรก็เท่ากับว่าเราจะอยู่รอด

-ปัจจัยภายนอก ที่ทำให้การดำเนินกิจกรรมสำเร็จ คือ การสนับสนุนจากหน่วยงานราชการ สนับสนุนปัจจัย) การผลิต ไม่ว่าจะเป็น ปุ๋วมาร์ล เมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด เทคโนโลยีชีวภาพต่างๆ (พด.1,2,7) ตลอดจนคำแนะนำ ในการปรับปรุงดินจากสถานีพัฒนาที่ดินนครนายก กรมพัฒนาที่ดิน

9.บทสรุป

-ความสำคัญขององค์ความรู้ที่ถอดบทเรียนได้ คือ

การเกษตรทุกวันนี้ จะต้องรู้ถึงการจัดการดิน การจัดการน้ำ การจัดการพืชที่ปลูก

-สิ่งที่มีคุณค่าสำหรับตนเอง ผู้อื่น และสังคม

การที่สามารถทำให้ตัวเองและครอบครัวมีความสุขจากการประกอบอาชีพทำนา มีความภูมิใจในอาชีพตัวเอง สามารถเป็นตัวอย่าง ให้เกษตรกรทั่วไป นิสิต นักศึกษา ดูเพื่อเป็นแนวทางที่จะนำไปดัดแปลงในอาชีพของตัวเองได้

10.คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะ

คำแนะนำ

- 1.อาชีพชาวนาต้องพึ่งตัวเองให้มากเข้าไป
- 2.อดทนต่อความเปลี่ยนแปลงเพราะเราคือชาวนา
- 3.ต้องนึกเสมอว่าชาวนาคือกระดูกสันหลังของชาติ

ข้อเสนอแนะ

- 1.การช่วยเหลือของหน่วยงานราชการบางครั้งไม่ทันกับเหตุการณ์ หลายหน่วยงานควรทำงานแบบบูรณาการกัน

ภาคผนวก

